

Linda Sue Park

A long walk to water

Lungul drum către apă

Un roman bazat pe fapte reale

Ediție bilingvă

Traducere din limba engleză
de Diana Morărașu

CHAPTER ONE

Southern Sudan, 2008

Going was easy.

Going, the big plastic container held only air. Tall for her eleven years, Nya could switch the handle from one hand to the other, swing the container by her side, or cradle it in both arms. She could even drag it behind her, bumping it against the ground and raising a tiny cloud of dust with each step.

There was little weight, going. There was only heat, the sun already baking the air, even though it was long before noon. It would take her half the morning if she didn't stop on the way.

Heat. Time. And thorns.

CAPITOLUL 1

Sudul Sudanului, 2008

La dus era ușor.

Recipientul mare, din plastic, conținea doar aer la dus. Nya, înaltă pentru cei unsprezece ani ai ei, putea plimba toarta dintr-o mână în alta, putea flutura recipientul de o parte și de alta sau îl putea cuprinde cu amândouă brațele. Putea chiar să-l târască după ea, lovindu-l de pământ și stârnind un mic nor de praf la fiecare pas.

Nu era deloc greu la dus. Trebuia doar să facă față căldurii soarelui, care încingea aerul, cu toate că mai era mult până la prânz. I-ar lua cam jumătate din dimineață, dacă nu s-ar opri pe drum.

Căldura. Timpul. Și ghimpții.

Southern Sudan, 1985

««««« ««««« ««««« ««««« «««««

Salva sat cross-legged on the bench. He kept his head turned toward the front, hands folded, back perfectly straight. Everything about him was paying attention to the teacher—everything except his eyes and his mind.

His eyes kept flicking toward the window, through which he could see the road. The road home. Just a little while longer—a few minutes more—and he would be walking on that road.

The teacher droned on with the lesson, about the Arabic language. Salva spoke the language of his Dinka tribe at home. But in school he learned Arabic, the official language of the Sudanese government far away to the north. Eleven years old on his last birthday, Salva was a good student. He already knew the lesson, which was why he was letting his mind wander down the road ahead of his body.

Salva was well aware of how lucky he was to be able to go to school. He could not attend the entire year, because during the dry season his family moved away from their village. But during the rainy season, he could walk to the school, which was only half an hour from his home.

Salva's father was a successful man. He owned many head of cattle and worked as their village's judge—an honored, respected position. Salva had three brothers and

Sudul Sudanului, 1985

««««« ««««« ««««« ««««« «««««

Salva stătea în bancă, cu picioarele încrucișate. Își ținea privirea în față, mâinile împreunate și spatele perfect drept. Din poziția în care stătea, mima că acordă atenție profesorului – mai puțin ochii și mintea lui.

Ochii îi tot zburau spre fereastra prin care vedea drumul. Drumul spre casă. Încă puțin – numai câteva minute – și va păși pe drumul acela.

Profesorul îi dădea înainte cu lecția de limba arabă. Acasă, Salva vorbea limba tribului său, Dinka. La școală învăța însă araba, limba oficială a guvernului sudanez, aflat departe, în nord. Salva, care la ultima aniversare împlinise unsprezece ani, era un elev bun. Știa deja lecția, de aceea își lăsa mintea să rătăcească pe drum, luând-o înaintea trupului.

Salva știa bine cât de norocos era că putea merge la școală. E drept că nu putea veni tot anul, pentru că în timpul sezonului secetos, familia lui se muta departe de sat, dar în sezonul ploios putea să se ducă pe jos la școală, care era la numai jumătate de oră de mers de casa lui.

Tatăl lui Salva era un bărbat de succes. Avea multe vite și deținea funcția de judecător al satului – o poziție de vază, foarte respectată. Salva avea trei frați și

two sisters. As each boy reached the age of about ten years, he was sent off to school. Salva's older brothers, Ariik and Ring, had gone to school before him; last year, it had been Salva's turn. His two sisters, Akit and Agnath, did not go to school. Like the other girls in the village, they stayed home and learned from their mother how to keep house.

Most of the time, Salva was glad to be able to go to school. But some days he wished he were still back at home herding cattle.

He and his brothers, along with the sons of his father's other wives, would walk with the herds to the water holes, where there was good grazing. Their responsibilities depended on how old they were. Salva's younger brother, Kuol, was taking care of just one cow; like his brothers before him, he would be in charge of more cows every year. Before Salva had begun going to school, he had helped look after the entire herd, and his younger brother as well.

The boys had to keep an eye on the cows, but the cows did not really need much care. That left plenty of time to play.

Salva and the other boys made cows out of clay. The more cows you made, the richer you were. But they had to be fine, healthy animals. It took time to make a lump of clay look like a good cow. The boys would challenge each other to see who could make the most and best cows.

două surori. Când băieții ajungeau la vârsta de zece ani, erau trimiși la școală. Frații mai mari, Ariik și Ring, plecaseră la școală înaintea lui; iar anul trecut îi venise și lui rândul. Surorile, Akit și Agnath, nu mergeau la școală. La fel ca toate celelalte fete din sat, stăteau acasă și învățau de la mamele lor cum să țină o gospodărie.

De cele mai multe ori, Salva era bucuros că poate merge la școală, dar erau zile când își dorea să fie acasă și să aibă grijă de vite.

El și frații lui, împreună cu fiii celorlalte neveste ale tatălui său, mânau cirezile către ochiurile de apă, unde se găseau pășuni bune. Responsabilitățile lor depindeau de vârsta pe care o aveau. Fratele cel mai mic al lui Salva, Kuol, avea în grijă o singură vacă; așa cum făcuseră și frații mai mari înaintea lui, în fiecare an urma să aibă în grijă tot mai multe vaci. Înainte ca Salva să înceapă să meargă la școală, a ajutat la îngrijirea întregii cirezi și a avut grijă și de fratele lui mai mic.

Băieții trebuiau să supravegheze vacile, numai că animalele nu aveau nevoie de prea multă îngrijire. Asta le lăsa o grămadă de timp pentru joacă.

Salva și ceilalți băieți făceau vaci din lut. Cu cât făceai mai multe, cu atât mai bogat erai, dar animalele trebuiau să fie zdravene și puternice. Dura ceva până când un bulgăre de lut arăta ca o vită adevărată. Băieții se luau la întrecere să vadă cine poate face vaci mai multe și mai bune.

Other times they would practice with their bows and arrows, shooting at small animals or birds. They weren't very good at this yet, but once in a while they got lucky.

Those were the best days. When one of them managed to kill a ground squirrel or a rabbit, a guinea hen or a grouse, the boys' aimless play halted and there was suddenly a lot of work to do.

Some of them gathered wood to build a fire. Others helped clean and dress the animal. Then they roasted it on the fire.

None of this took place quietly. Salva had his own opinion of how the fire should be built and how long the meat needed to cook, and so did each of the others.

"The fire needs to be bigger."

"It won't last long enough—we need more wood."

"No, it's big enough already."

"Quick, turn it over before it's ruined!"

The juices dripped and sizzled. A delicious smell filled the air.

Finally, they couldn't wait one second longer. There was only enough for each boy to have a few bites, but, oh, how delicious those bites were!

Salva swallowed and turned his eyes back toward the teacher. He wished he hadn't recalled those times, because the memories made him hungry... Milk. When he got

Alteori se antrenau cu arcurile și săgețile, ținând animale mici sau păsări. Nu erau prea buni la trasul cu arcu, dar din când în când norocul le surâdea.

Acelea erau cele mai bune zile. Când unul dintre ei izbutea să omoare un popândău ori un iepure, o bibilică sau o potârniche, joaca fără obiect a băieților înceta și brusc aveau o mulțime de treburi de făcut.

Unii adunau lemne pentru foc, alții ajutau la curățatul și pregătutul animalului. Apoi îl perpeleau la foc.

Niciuna dintre aceste operațiuni nu se desfășura în liniște. Salva avea păreriile lui despre felul în care trebuie făcut focul și cât timp trebuie ținută carnea la flacără.

La fel se întâmpla și cu restul băieților.

– Focul trebuie să fie mai mare.

– N-o să țină, ne mai trebuie lemn.

– Ba nu, e deja suficient de mare.

– Repede, întoarce-o până nu se face scrum!

Grăsimea începea să picure și să sfârâie. Un miros delicios umplea aerul.

În cele din urmă, nu mai puteau aștepta nici măcar o secundă în plus. Băieții apucau să ia doar câteva îmbucături fiecare, dar vai, cât de delicioase erau îmbucăturile acelea!

Salva a înghițit în sec și și-a întors din nou privirea spre profesor. Își dorea să nu-și fi amintit de momentele acelea, pentru că amintirile îi făceau foame. Lapte. Când va ajunge

home, he would have a bowl of fresh milk, which would keep his belly full until suppertime.

He knew just how it would be. His mother would rise from her work grinding meal and walk around to the side of the house that faced the road. She would shade her eyes with one hand, searching for him. From far off he would see her bright orange headscarf, and he would raise his arm in greeting. By the time he reached the house, she would have gone inside to get his bowl of milk ready for him.

CRACK!

The noise had come from outside. Was it a gunshot? Or just a car backfiring?

The teacher stopped talking for a moment. Every head in the room turned toward the window.

Nothing. Silence.

The teacher cleared his throat, which drew the boys' attention to the front of the room again. He continued the lesson from where he had left off. Then—

CRACK! POP-POP-CRACK!

ACK-ACK-ACK-ACK-ACK!

Gunfire!

"Everyone, **DOWN!**" the teacher shouted.

Some of the boys moved at once, ducking their heads and hunching over. Others sat frozen, their eyes and mouths open wide. Salva covered his head with his hands and looked from side to side in panic.

acasă, va sorbi un castron plin ochi cu lapte proaspăt, care îi va ține burta plină până la cină.

Știa exact cum va fi. Mama lui se va opri din măcinat făina și se va duce în partea dinspre drum a casei. Își va pune mâna streășină la ochi, uitându-se după el. De departe va vedea basmaua ei de un portocaliu deschis, iar el va ridica mâna în semn de salut. Până avea el să intre în casă, ea se va fi dus deja înăuntru și îi va fi pregătit castronul cu lapte.

BUM!

Zgomotul venise de afară. A fost o împușcătură? Sau doar țeava de eșapament a unei mașini?

Profesorul s-a oprit o clipă din explicații. Toate capetele din încăpere s-au întors spre fereastră.

Nimic. Liniște.

Profesorul și-a dres glasul, ceea ce a atras din nou atenția băieților spre partea din față a clasei. Și-a reluat lecția de unde o lăsase. Dar deodată...

BUM! POC-POC-BUM!

TAC-TAC-TAC-TAC-TAC!

Împușcături!

— Toată lumea **JOS!** a strigat profesorul.

Câțiva băieți s-au mișcat imediat, protejându-și capetele și ghemuindu-se. Alții au rămas încremeniți, cu ochii holbați și gurile căscate. Salva și-a acoperit capul cu mâinile și s-a uitat în jur cuprins de panică.